महाराष्ट्र शासन

संकीर्ण २०१७/ प्र.क्र.३१५ /रस्ते-१ सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२ दि. २३/०८/२०१७

प्रति.

मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग, मुंबई/पुणे/नाशिक/औरंगाबाद/अमरावती/ नागपूर/विशेष प्रकल्प मुंबई.

विषय:- सार्वजिनक बांधकाम विभागाच्या अखत्यारीत रस्त्यांची देखभाल व दुरूस्ती करण्याच्या कामांमधील रस्त्यांच्या डांबरी पृष्ठभागावर पडलेले खड्डे भरतांना करावयाच्या कार्यवाही बाबत सुचना.

संदर्भ:-

- १. शासनाचे पत्र क्र. आरएमआर १०९४/८५/रस्ते-१, दि. २९/९/१९९४
- २. शासनाचे परीपत्रक्र क्र संकीर्ण -१०९५/सी.आर.-१६६/रस्ते-१, दि. २८/०६/१९९६
- ३. शासनाचे परीपत्रक्र क्र संकीर्ण -१०९५/सी.आर.-१६६/रस्ते-१, दि. ३०/०६/१९९८
- ४. शासनाचे परीपत्रक्र क्र संकीर्ण -०७९८/(१६८) /रस्ते-१, दि. २०/०७/१९९८
- ५. शासनाचे परीपत्रक्र क्र संकीर्ण -०७९८/१९८/रस्ते-१, दि. २०/०४/१९९९
- ६. शासनाचे परीपत्रक्र क्र संकीर्ण -०७९८/(१६८)/भाग-१/रस्ते-१, दि. १३/०५/२००२
- ७. शासनाचे परीपत्रक्र क्र संकीर्ण -०७९८/(१९८)/भाग-१/रस्ते-१, दि. २०/०५/२००२
- ८. शासनाचे परीपत्रक्र क्र संकीर्ण -२००७/प्र.क्र. २१९/रस्ते-१, दि. ९/१०/२००७
- ९. शासनाचे परीपत्रक्र क्र संकीर्ण -२०११/प्र.क्र. ४६७/रस्ते-१, दि. २१/११/२०११
- १०. भारतीय रस्ते महासभेने २०१३ मध्ये प्रसिध्द केलेली ऑरेन्ज पुस्तीका

सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या अखत्यारीत राज्यातील राज्यमार्ग व प्रमुख जिल्हा मार्ग दर्जाचे रस्ते दुरूस्ती व देखभालीसाठी आहेत. या रस्त्यांची एकुण लांबी सुमारे ९० हजार कि.मी. आहे. रस्त्यांची दुरूस्ती व देखभाल करण्याचे काम सार्वजनिक बांधकाम विभागामार्फत करण्यात येते. राज्यातील रस्ते वाहतुकीसाठी सुरळीत ठेवण्याची जबाबदारी उपलब्ध निधीमधुन रस्ते दुरूस्तीची कामे करुन सार्वजनिक बांधकाम विभागामार्फत योग्यरीतीने पार पाडली जाते.

रस्ते दुरूस्ती व देखभालीच्या कार्यक्रमा अंतर्गत प्रामुख्याने रस्त्यांच्या डांबरी पृष्ठभागावर पडलेले खड्डे त्वरेने भरण्याच्या कामाचा समावेश होतो. रस्त्यांच्या डांबरी पृष्ठभागावरील खड्डे भरण्याची कार्यपध्दती व विनिर्देश शासनाने वेळोवळी निर्गमित केलेल्या तसेच भारतीय रस्ते महासभे मार्फत प्रसिध्द होणा-या अद्यायावत मागदर्शक सुचनांचा अवलंब करुन हाती घेऊन पुर्ण करण्यात येते. सा. बां. विभागाच्या क्षेत्रिय स्तरावर कार्यरत असलेल्या

तांत्रिक अधिका-यांमार्फत या सुचनांचे पालन करुन खड्डे भरण्याची कामे चांगल्या गुणवत्तेची व वेगाने पुर्ण करण्यात येतात. यामुळे राज्यातील रस्ते वाहतुकीसाठी सुस्थितीत राहतात.

रस्त्यांच्या डांबरी पृष्ठभागावरील खड्डे भरण्याची कामे शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या मागदर्शक सुचनांप्रमाणे करण्यात येत आहेत. या सुचनांमध्ये काही प्रमुख बाबीबाबत सर्व क्षेत्रिय अभियंत्यांना पुन्हा एकदा स्मरण करुन देण्यात येत आहे. तसेच या सुचना व्यतीरिक्त या यापुर्वी निर्गमित करण्यात आलेल्या सर्व मागदर्शक सुचना कायम राहतील.

- १. सा. बां. विभागाच्या अखत्यारीत रस्त्यांवरील पडणारे खड्डे डांबर मिश्रीत खडीने भरण्यापुर्वी खड्डयांचे फोटोग्राफ्स घेऊन तसेच खड्डे भरल्यानंतर त्यांच खड्डयांचे ठिकाणचे फोटोग्राफ्स घेऊन या दोन्ही बाबी सार्वजिनक बांधकाम विभागाच्या संकेत स्थळावर काम निहाय अपलोड करण्यात याव्यात.
- २. डांबर मिश्रीत खड्डे भरण्यासाठी ६०/७० ग्रेडचे (VG-३०) डांबर वापरात आणावे.
- 3. खड्डे डांबर मिश्रीत खडीने भरत असतांना खडीचे आकारमान डांबराचा प्रकार इत्यादी बाबीबाबत पुढील बाबींची अमलबजावणी होईल याची काळजी घेण्यात यावी.

अ.क्र.	पध्दती	खडीचे आकारमान पेक्षा कमी	डांबराची ग्रेड
٩.	बिट्युम्युनस मॅकडम	८ ते १० से.मी. जाडीसाठी ४० मी.मी. आकाराची खडी	व्ही. जी३०
		५ ते ७.५० से.मी. जाडीसाठी १९ मी.मी. आकाराची खडी	व्ही. जी३०
			फा. जा३ ⁰
२.	डेन्स बिट्युम्युनस मॅकडम	८ ते १० से.मी. जाडीसाठी ३७.५ मी.मी. आकाराची खडी	व्ही. जी३०
		५ ते ७.५० से.मी. जाडीसाठी २६.५ मी.मी. आकाराची खडी	व्ही. जी३०
3.	प्रिमिक्स कारपेट	१३.२ मी.मी.	व्ही. जी३०

या संबंधाने सविस्तर विर्निदेश भारतीय रस्ते महासभेने सन २०१३ मध्ये प्रसिध्द केलेल्या रस्ते व पूलाच्या कामासाठीच्या विर्निदेशामधील तरतूदीप्रमाणे असावेत.

- 8. खड्डे भरतांना पडलेला खड्डा प्रथम चौकोनी आकाराचा खोदण्यात यावा. तद्नंतर खड्यामधील पाणी व ओलावा नाहीसा करण्यात यावा. तद्नंतरच खड्डयामध्ये डांबरी मिश्रीत खडीचा वापर करुन खड्डा भरण्यात यावा.
- ५. खड्डे भरण्याच्या कामांची देयके अदा करण्यापुर्वी देयकात समाविष्ट खड्डयांचे फोटो खड्डे भरण्यापुर्वी व खड्डे भरल्यानंतर सा. बां. विभागाच्या संकेत स्थळावर अपलोड करण्यात आल्याची खात्री देयक अदा करणा-या अधिका-यांनी करावी. याबाबत प्रमाणीत करुन फोटोग्राफ्स देयका सोबत अभिलेखावर ठेऊन देयके अदा करावीत. ही सर्व जाबाबदारी वैयक्तीक रित्या संबंधीत देयक अदा करणा-या अधिका-याची राहील.
- ६. उपरोक्त बाबीमधील खडीचे आकारमान, डांबराचा प्रकार इत्यादी बाबीबाबत कामांच्या निविदा मसुद्यामध्ये योग्य ती कलमे समाविष्ठ करण्यात यावीत. यापुर्वी निश्चित करण्यात आलेल्या निविदांसाठी संबंधीत कत्रांटदारांना या सुचनांप्रमाणे कार्यवाही करण्याबाबत सुचना निर्गमित करण्यात याव्यात. या संबधांने आवश्यक कार्यवाही संबंधीत मुख्य अभियंता यांनी करावी.

सदर शासन पत्र महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक संकेतांक क्र २०१७०८२३११४८५८३७१८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

(प्रकाश इंगोले) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

- १) प्रधान सचिव (सा.बां)/सचिव (बांधकामे)/सचिव (रस्ते), सा.बां.विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक
- २) सर्व मुख्य अभियंते, सा.बां.विभाग
- ३) सर्व अधिक्षक अभियंते, सा.बां.विभाग
- ४) सर्व कार्यकारी अभियंते, सा.बां.विभाग
- ५) सर्व कार्यासन अधिकारी, सा.बां.विभाग, मंत्रालय
- ६) रस्ते-१ कार्यासन संग्रहार्थ (निवडनस्ती).